

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.ier.ro). Permișiunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Traducere din limba franceză

Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Secția a III-a

HOTĂRÂREA

din 25 octombrie 2007

în Cauza Ciobotea împotriva României

(Cererea nr. 31603/03)

Strasbourg

Definitivă la 25.01.2008

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute în [art. 44](#) alin. (2) din Convenție.

Poate suferi modificări de formă.

În Cauza Ciobotea împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a III-a), statuând în cadrul unei camere formate din:

Domnii B. M. Zupancic, președinte,

C. Bîrsan,

L. Loucaides

Doamna E. Fura-Sandtrom,

Domnii E. Myjer,

David Thor Björgvinsson

Doamna I. Berro-Lefevre, judecători,

și domnul M. S. Naismith, grefier adjunct de secție,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la data de 4 octombrie 2007,

a pronunțat următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 31603/03, introdusă împotriva României de o cetățeană a acestui stat, doamna Maria Nicoleta Ciobotea, având și cetățenie elvețiană, care a sesizat Curtea la data de 20 septembrie 2003 în temeiul [art. 34](#) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamanta este reprezentată de A. Marti, avocat în Geneva. Guvernul român (*Guvernul*) este reprezentat de agentul său, domnul Răzvan Horațiu Radu, de la Ministerul Afacerilor Externe.

3. La 2 martie 2006, Curtea a hotărât să comunice Guvernului român cererea. Prevalându-se de dispozițiile [art. 29](#) alin. 3 al Convenției, ea a decis că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună.

4. Guvernul elvețian nu a dorit să intervină în procedură.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

5. Reclamanta s-a născut în 1954 și locuiește la Geneva.

6. În 1982 apartamentul nr. 27 în suprafață de 117,52 m² (precum și terenul aferent de 21,02 m²), situat la nr. 18 în str. Vasile Lascăr, București, ce a aparținut părinților reclamantei, a făcut obiectul unei naționalizări. Printr-o hotărâre din 23 februarie 1982 societatea însărcinată să se ocupe de gestionarea bunurilor imobile ale statului a pus la dispoziția reclamantei 80.000 lei, adică în jur de 4.700 dolari americani la acea vreme. Reclamanta declară că nu a primit această sumă în întregime.

7. La 27 februarie 1997, în urma unei acțiuni în revendicare imobiliară, reclamanta a obținut o sentință definitivă de constatare a ilegalității naționalizării și de obligare a autorităților de a-i restitui imobilul, în calitate de moștenitor.

8. În pofida recunoașterii judiciare definitive a dreptului său de proprietate, reclamanta s-a aflat în imposibilitatea de a-și recupera bunul deoarece, în temeiul legii nr. 112/1995, statul a vândut la 15 noiembrie 1996 acest bun chiriașilor care-l ocupau.

9. La 18 mai 2001 reclamanta a cerut instanțelor să constate nulitatea vânzării bunului. Ea a menționat că naționalizarea era abuzivă și ilegală, că statul nu putea fi proprietarul legitim al bunului și, prin urmare, nu-l putea vinde legal.

10. La sfârșitul procedurii, printr-o hotărâre din 26 martie 2003 Curtea de Apel București, deși a recunoscut dreptul de proprietate al reclamantei, a respins acțiunea acesteia pe motiv că chiriașii erau cumpărători de bună credință. Curtea de apel nu a acordat nicio despăgubire reclamantei.

11. Printr-o scrisoare din 6 octombrie 2003 Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție a repins cererea reclamantei de înaintare a recursului în anulare.

II. DREPTUL ȘI PRACTICILE INTERNE PERTINENTE

12. Dispozițiile legale și jurisprudența interne pertinente sunt descrise în Hotărârea *Străin împotriva României* din 21 iulie 2005 (nr. 57001/00, paragrafele 19-26, CEDO 2005-VII).

13. Dispozițiile legale și jurisprudența interne descrise în Hotărârea *Brumărescu împotriva României* ([GC], nr. 28342/95, CEDO 1999-VII, pag. 250-256, paragrafele 31-44) sunt de asemenea pertinente în prezenta cauză.

14. Legea nr. 10/2001 din 14 februarie 2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate abuziv de către stat între 6 martie 1945 și 22 decembrie 1989 a fost modificată prin Legea nr. 247 publicată în Monitorul Oficial din 22 iulie 2005. Noua lege extinde formele de despăgubire permițând beneficiarilor să aleagă între o compensație sub formă de bunuri și servicii și o compensație sub formă de despăgubire bănească echivalentă cu valoarea de piață a bunului ce nu poate fi restituit în natură în momentul acordării sumei.

15. Dispozițiile pertinente ale Legii nr. 10/2001 (republicată și amendată la 2 septembrie 2005) și modificate prin Legea nr. 247/2005 prevăd următoarele:

Articolul 1

“1. Imobilele preluate în mod abuziv de stat, (...) în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, precum și cele preluate de stat în baza Legii nr. 139/1940 asupra rechizițiilor și nerestituite, se restituie, în natură, în condițiile prezentei legi.

2. În cazurile în care restituirea în natură nu este posibilă se vor stabili măsuri reparatorii prin echivalent. Măsurile reparatorii prin echivalent vor consta în compensare cu alte bunuri sau servicii (...), cu acordul persoanei îndreptățite, sau despăgubiri acordate

în condițiile prevederilor speciale privind regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv (...).”

Articolul 10

“1) În situația imobilelor preluate în mod abuziv și ale căror construcții edificate pe acestea au fost demolate total sau parțial, restituirea în natură se dispune pentru terenul liber și pentru construcțiile rămase nedemolate, iar pentru construcțiile demolate și terenurile ocupate măsurile reparatorii se stabilesc prin echivalent. (...)”

8) Valoarea corespunzătoare a construcțiilor preluate în mod abuziv și demolate se stabilește potrivit valorii de piață de la data soluționării notificării, stabilită potrivit standardelor internaționale de evaluare în funcție de volumul de informații puse la dispoziția evaluatorului.

9) Valoarea terenurilor, precum și a construcțiilor nedemolate preluate în mod abuziv, care nu se pot restitui în natură, se stabilește potrivit valorii de piață de la data soluționării notificării, stabilită potrivit standardelor internaționale de evaluare.”

Articolul 20

“1) Persoanele care au primit despăgubiri în condițiile Legii nr. 112/1995 pot solicita numai restituirea în natură, cu obligația returnării sumei reprezentând despăgubirea primită, actualizată cu indicele inflației, dacă imobilul nu a fost vândut până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

2) În cazul în care imobilul a fost vândut cu respectarea prevederilor Legii nr. 112/1995 (...) persoana îndreptățită are dreptul la măsuri reparatorii prin echivalent pentru valoarea de piață corespunzătoare a întregului imobil, teren și construcții, stabilită potrivit standardelor internaționale de evaluare. Dacă persoanele îndreptățite au primit

despăgubiri potrivit prevederilor Legii nr. 112/1995, ele au dreptul la diferența dintre valoarea încasată, actualizată cu indicele inflației, și valoarea corespunzătoare a imobilului (...).”

16. Modalitățile de stabilire și plată a despăgubirilor prevăzute de Legea nr. 247/2005 sunt descrise în Hotărârea *Porteanu împotriva României* (nr. 4596/03, paragraful 24, 16 februarie 2006).

17. Funcționarea societății pe acțiuni « *Proprietatea* » este descrisă în cauza *Radu împotriva României* (nr. 13309/03, paragrafele 18-12, 20 iulie 2006).

ÎN DREPT

I. Asupra pretinsei încălcări a [art. 1](#) din Protocolul nr. 1 la Convenție

18. Reclamanta invocă faptul că imposibilitatea de a recupera proprietatea bunului său, i-a încălcat dreptul la respectarea bunurilor așa cum este recunoscut de [articolul 1](#) din Protocolul nr. 1 care prevede următoarele:

"Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor."

A. Asupra admisibilității

19. Guvernul menționează că plângerea trebuie respinsă datorită nerespectării termenului de șase luni în măsura în care cererea a fost introdusă la 23 octombrie 2003, data trimiterii formularului de cerere la Curte, în condițiile în care ultima hotărâre internă

definitivă în sensul art. 35 alin. 1 din Convenție a fost pronunțată la 26 martie 2003 de Curtea de Apel București.

20. Reclamanta contestă această teză și subliniază că la 19 septembrie 2003 a trimis o primă scrisoare Curții, expunându-și plângerile. Or, calculând cu începere de la această dată termenul de șase luni nu a fost încălcat.

21. Curtea amintește că în temeiul art. 25 alin. 1 din Convenție nu poate fi sesizată decât după epuizarea căilor de atac interne și în termen de șase luni începând de la data la care hotărârea internă a devenit definitivă. Atunci când încălcarea invocată constă într-o situație continuă, termenul de șase luni nu începe să curgă decât începând din momentul în care această situație continuă încetează (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Hornsby împotriva Greciei*, Hotărârea din 19 martie 1997, Culegere de hotărâri și decizii 1997-II, pag. 508, par. 35 și *Marinakos împotriva Greciei*, (decizie) nr. 49282/99, 29 martie 2000).

22. Curtea consideră că imposibilitatea invocată de reclamantă de a beneficia, de mai mulți ani, de dreptul său de proprietate recunoscut printr-o sentință definitivă și irevocabilă reprezintă o situație continuă. Simplul fapt că a încercat – fără succes – să pună capăt situației cerând, prin intermediul unei acțiuni în justiție, anularea contractului de vânzare încheiat de către stat cu chiriașii nu poate schimba această constatare factică. Astăzi reclamantei nu i s-a restituit bunul în litigiu și nu a primit vreo despăgubire la valoarea sa de piață. Termenul de șase luni prevăzut de art. 35 alin. 1 din Convenție nu a început deci să curgă în speță (a se vedea *Todicescu împotriva României*, nr. 18419/02, par. 16, 24 mai 2007 și *Horia Jean Ionescu împotriva României*, nr. 11116/02, par. 24, 31 mai 2007).

23. În plus, presupunând chiar că nu este vorba despre o situație continuă și că hotărârea internă definitivă în speță este cea din 26 martie 2003 a Curții de Apel București, Curtea constată că prima comunicare a reclamantei, în care și-a expus plângerile, datează din 19 septembrie 2003, astfel încât, chiar și în această ipoteză, termenul de șase luni nu a fost încălcat (a se vedea *Baumann împotriva Austriei* (decizie), nr. 39917/98, 4 septembrie 2001).

24. Prin urmare, excepția Guvernului nu poate fi admisă favorabil. Curtea constată de asemenea că această plângere nu este în mod manifest neîntemeiată în sensul [art. 35](#) alin. 3 din Convenție. De asemenea, ea constată că aceasta nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate și o declară deci admisibilă.

B. Asupra fondului

25. Guvernul nu contestă existența unei ingerințe în dreptul reclamantei la respectarea bunurilor sale.

26. El menționează în primul rând că ingerința este proporțională deoarece naționalizarea bunului în litigiu a fost însoțită de punerea la dispoziția reclamantei a unei sume de 144.898 lei românești [circa 8450 dolari americani la vremea respectivă].

27. În al doilea rând, Guvernul subliniază că reclamanta avea posibilitatea de a se adresa autorităților competente pentru a cere o despăgubire în temeiul Legii nr. 10/2001. El consideră că ultima reformă în materie, și anume Legea nr. 247/2005 prevede că în cazul în care restituirea imobilului nu este posibilă, despăgubirea se va face prin emiterea de titluri de participație la un organism colectiv de valori mobiliare (*Proprietatea*) la nivelul valorii bunului stabilită prin expertiză. Guvernul concluzionează că despăgubirea prevăzută de legislația română răspunde cerințelor art. 1 din Protocolul nr. 1 și că

întârzierea înregistrată în plata dobânzilor nu întrerupe echilibrul just de păstrat între interese.

28. Reclamanta contestă argumentele Guvernului. Ea menționează că a primit în 1982 numai o parte din cei 80.000 lei menționați în documentele prezentate de Guvern. Ea consideră de asemenea că autoritățile i-au vândut bunul naționalizat ilegal în ciuda demersurilor sale în vederea restituirii bunului. Ea consideră că despăgubirea pe care Guvernul o lasă să se întrevadă nu constituie o reparație efectivă, dată fiind mai ales lipsa oricărei indicații în privința termenului în care ar putea interveni și face trimitere în aceste sens la Hotărârile *Jujescu împotriva României*, (cererea nr. 12728/03, 29 iunie 2006), *Toganel și Grădinaru împotriva României* (nr. 5691/03, 29 iunie 2006) și *Radu împotriva României* (nr. 13309/03, 20 iulie 2006).

29. Curtea constată că reclamanta se află în posesia unei sentințe definitive și irevocabile care ordonă autorităților să-i restituie bunul în litigiu. După cum Curtea a constatat deja (a se vedea cauza *Străin* citată anterior, par. 38), existența dreptului său de proprietate în temeiul sentinței definitive menționată anterior nu era condiționată de alte formalități.

30. Curtea amintește că a statuat deja că vânzarea de către stat a unui bun al altuia unor terți de bună credință, chiar atunci când era anterioară confirmării în justiție în mod definitiv a dreptului de proprietate al altuia, reprezintă o privare de proprietate. O asemenea privare, combinată cu lipsa totală a despăgubirii, este contrară [art. 1](#) din Protocolul nr. 1 (*Străin și alții* citat anterior, paragrafele 39, 43 și 59).

31. În plus, în cauza *Păduraru* citată anterior, Curtea a constatat că statul și-a încălcat obligația de a reacționa în timp util și coerent față de chestiunea de interes

general care constituie restituirea sau vânzarea imobilelor intrate în posesia sa în temeiul decretelor de naționalizare. Ea a considerat de asemenea că incertitudinea generală creată astfel s-a repercutat asupra reclamantului, care s-a aflat în imposibilitatea de a recupera ansamblul bunului său în condițiile în care beneficia de o hotărâre definitivă care condamnă statul să i-l restituie (*Păduraru* citat anterior, paragraful 112).

32. În speță, Curtea nu are nici-un motiv să se îndepărteze de jurisprudența citată anterior, situația de fapt fiind practic aceeași. Ea constată că vânzarea de către stat a bunului reclamantei în baza legii nr. 112/1995, care nu permitea, totuși, să se vândă bunurile naționalizate ilegal, împiedică – și astăzi – interesata să beneficieze de dreptul său de proprietate recunoscut prin hotărâre definitivă și irevocabilă.

33. Deși Guvernul menționează că i se permite să obțină titluri de participație la un organism colectiv de valori mobiliare (*Proprietatea*), în temeiul Legii nr. 10/2001, la nivelul valorii bunului stabilită prin expertiză, Curtea reiterează constatarea sa anterioară conform căreia *Proprietatea* nu funcționează în prezent într-un mod susceptibil să ajungă la acordarea efectivă a unei despăgubiri reclamantei (a se vedea, între altele, cauzele *Radu* citată anterior și *Ruxandra Ionescu împotriva României*, nr. 2608/02, 12 octombrie 2006). În plus, nici legea nr. 10/2001, nici legea nr. 247/2005 de modificare a acesteia nu iau în calcul prejudiciul suferit din cauza lipsei prelungite a despăgubirii persoanelor care, la fel ca reclamanta, s-au aflat în imposibilitatea de a beneficia de bunurile lor restituite în baza unei sentințe definitive (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza *Porteanu* citată anterior, paragraful 34).

34. În ceea ce privește despăgubirea primită de reclamantă atunci când statul a intrat în posesia bunului, Curtea constată că a fost plătită în 1982, adică înainte de intrarea

în vigoare a Convenției, în ce privește României. Ea se ridică la 80.000 lei românești, adică în jur de 4.700 dolari americani conform informațiilor oferite de Institutul Național de Statistică. Or, raportul de expertiză prezentat de reclamantă stabilește valoarea de piață a imobilului la 180.000 euro și cel supus atenției de către Guvern la 110.806 euro. Prin urmare, nu se poate invoca faptul că reclamanta a încasat o despăgubire care reflectă valoarea reală a bunului (*Konnerth împotriva României*, nr. 21118/02, paragraful 76, 12 octombrie 2006).

35. În consecință, Curtea consideră că nebeneficierea de dreptul de proprietate al reclamantei asupra apartamentului său vândut de către stat terților care îl ocupau în calitate de chiriași, combinată cu lipsa totală a despăgubirii de peste zece ani, a făcut-o să sufere o sarcină disproporționată și excesivă, incompatibilă cu dreptul la respectarea bunurilor sale garantat de [art. 1](#) din Protocolul nr. 1.

36. Prin urmare această dispoziție s-a încălcat în speță.

II. Asupra pretensei încălcări a [art. 6](#) din Convenție

37. Reclamanta se plânge că autoritățile nu au executat sentința definitivă din 27 februarie 1997 care a constatat ilegalitatea naționalizării și a ordonat autorităților să-i restituie apartamentul în litigiu. Ea reclamă de asemenea lipsa independenței și imparțialității instanțelor care au soluționat procedura privind anularea contractului de vânzare și nerespectarea de aceleași instanțe a principiului siguranței juridice prin neluarea în calcul a sentinței din 27 februarie 1997. Ea invocă art. 6 alin. 1 din Convenție, care prevede următoarele în părțile sale pertinente :

"Orice persoană are dreptul la judecarea echitabilă a cauzei sale (...) de către o instanță independentă și imparțială (...) care va hotărî (...) asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (...)"

1. Asupra plângerii întemeiată pe neexecutarea sentinței definitive din 27 februarie 1997

A. Asupra admisibilității

38. Curtea constată că plângerea nu este în mod manifest neîntemeiată în sensul [art. 35](#) alin. 3 din Convenție. De asemenea, ea constată că aceasta nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate și o declară deci admisibilă.

B. Asupra fondului

39. Curtea consideră, ținând cont de concluziile sale ce figurează la paragrafele 29-36 de mai sus, că nu se poate statua asupra fondului acestei plângeri (a se vedea, între altele, *Enciu și Lega împotriva României*, nr. 9292/05, paragraful 36, 8 februarie 2007 și *Barcanescu împotriva României*, nr. 75261/01, paragrafele 36-37, 12 octombrie 2006).

2. Asupra altor pretinse încălcări ale art. 6 din Convenție

40. Reclamanta se plânge de lipsa de independență și imparțialitate a instanțelor care au soluționat procedura privind anularea contractului de vânzare. Ea consideră de asemenea că aceleași instanțe au încălcat principiul siguranței juridice prin neluarea în calcul a sentinței din 27 februarie 1997 prin care i s-a restituit bunul în litigiu.

41. Ținând cont de ansamblul de elemente aflate în posesia sa și în măsura în care este competentă să soluționeze pretinsele încălcări formulate, Curtea nu a constatat nicio posibilă încălcare a drepturilor și proprietăților garantate de Convenție sau de Protocoalele sale.

42. Reiese că această parte de cerere este în mod manifest neîntemeiată și va fi respinsă în aplicarea art. 35 alin. 3 și 4 din Convenție.

III. Asupra aplicării [art. 41](#) din Convenție

43. În conformitate cu art. 41 din Convenție, *"În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă."*

A. Prejudiciu

44. Reclamanta solicită, cu titlu de prejudiciu material, restituirea apartamentului al cărei proprietar a fost recunoscută prin sentința din 27 februarie 1997 sau acordarea sumei de 180.000 euro, reprezentând valoarea actuală a bunului, așa cum a fost stabilită printr-o expertiză tehnică imobiliară. În formularul de cerere reclamanta solicită de asemenea valoarea chiriilor neîncasate pe care le cifrează la 800 euro pe lună începând de la 1 martie 1997, și anume un total de 100.800 euro la zi.

45. În fine, în formularul de cerere, ea solicită 10.000 euro cu titlu de prejudiciu moral pentru suferințele provocate de nerespectarea de către stat a dreptului său de proprietate.

46. În ceea ce privește prejudiciul material, Guvernul consideră că valoarea de piață a imobilului în cauză este de 110.806 euro și în acest sens supune atenției un raport de expertiză (aviz). De altfel, în privința cererii întemeiată pe nebeneficierea de chirii, el cere respingerea acesteia, făcând referire la jurisprudența Curții prin care a considerat că nu poate face speculații asupra chestiunii evaluării chiriilor neîncasate atunci când ordonă restituirea bunului. În ceea ce privește prejudiciul moral, Guvernul consideră că ar fi

suficient compensat printr-o constatare a încălcării. În subordine Guvernul consideră că pretențiile reclamantei sunt foarte ridicate și face trimitere la cauzele românești similare în care Curtea a ordonat plata sumelor variind între 3.000 și 6.000 euro.

47. Curtea amintește că a concluzionat că s-a încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție datorită vânzării de către stat a bunului reclamantei, combinată cu lipsa despăgubirii suficiente.

48. Curtea estimează, în circumstanțele speței, că restituirea bunului aflat în litigiu, așa cum a fost ordonată prin sentința definitivă din 27 februarie 1997, ar plasa reclamanta pe cât posibil într-o situație echivalentă cu cea în care s-ar fi aflat dacă cerințele art. 1 din Protocolul nr. 1 nu ar fi fost încălcate.

49. Dacă statul pârât nu va proceda la o asemenea restituire în termen de 3 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, Curtea decide că va trebui să plătească reclamantei, pentru prejudiciul material, o sumă corespunzătoare valorii actuale a bunului.

50. Curtea constată o diferență importantă între valoarea imobilului stabilită de cele două expertize prezentate de părți, diferență datorată în special metodelor tehnice folosite. Ținând cont de informațiile de care dispune asupra prețurilor pieței imobiliare locale și de elementele oferite de părți, precum și de suma încasată de reclamantă, Curtea estimează valoarea de piață actuală a bunului la 120.000 euro.

51. În privința sumelor cerute cu titlu de lipsă de folosință a bunului, calculate în raport de prețul de închiriere a acestui bun, Curtea nu poate alocă vreo sumă cu acest titlu, ținând cont, pe de o parte, de faptul că a ordonat restituirea bunului drept reparație conform art. 41 din Convenție și, pe de altă parte, de faptul că acordarea unei sume cu

acest titlu ar avea în cazul în speță un caracter speculativ, posibilitatea și randamentul unei închirieri fiind în funcție de mai multe variabile. Cu toate acestea, ea va ține cont de privarea de proprietate suferită de reclamantă din februarie 1997 cu ocazia reparării prejudiciului moral (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Androne împotriva României*, nr. 54062/00, paragraful 70, 22 decembrie 2004 și *Buzatu* citat anterior, paragraful 18).

52. Curtea consideră că evenimentele în cauză au putut provoca reclamantei o stare de incertitudine și suferințe ce nu pot fi compensate prin simpla constatare a încălcării. Ea estimează că suma de 2.000 euro reprezintă o reparație echitabilă a prejudiciului moral suferit de reclamantă.

B. Costuri și cheltuieli

53. În formularul de cerere reclamanta solicită de asemenea 18.740 euro drept costuri și cheltuieli suportate în fața instanțelor interne și pentru cele suportate în fața Curții, sumă pe care o împarte după cum urmează:

- a) 4.900 euro pentru cheltuielile suportate în procedurile interne ;
- b) 3.417 euro pentru cheltuielile pe care le-a suportat cu ocazia deplasărilor cu avionul între Elveția și România ;
- c) 10.423 euro pentru onorariile plătite avocatului care a reprezentat-o la Strasbourg.

54. Guvernul nu se opune rambursării cheltuielilor suportate, cu condiția să fie justificate, necesare și să aibă legătură cu cauza. Cu toate acestea, el relevă că actele doveditoare trimise de reclamantă nu sunt suficiente pentru a demonstra legătura dintre cheltuieli și prezenta cauză, cu excepția actelor doveditoare privind cheltuielile suportate

în procedura în fața Curții. În privința acestor ultime cheltuieli, Guvernul menționează că reclamanta nu a prezentat un rezumat al orelor de lucru ale avocatului.

55. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea costurilor și cheltuielilor decât în măsura în care se stabilește realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil al cuantumului lor. În cauza în speță și ținând cont de elementele aflate în posesia sa și de criteriile susmenționate, Curtea consideră rezonabilă suma de 5.000 euro pentru toate cheltuielile și o acordă reclamantei.

C. Majorări de întârziere

56. Curtea hotărăște să aplice majorările de întârziere echivalente cu rata dobânzii pentru facilitatea de credit marginal practică de Banca Centrală Europeană, la care se vor adăuga trei puncte marginale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

CURTEA,

ÎN UNANIMITATE:

1. declară, în unanimitate, cererea admisibilă în privința plângerilor întemeiate pe art. 1 din Protocolul nr. 1 și pe art. 6 din Convenție în ceea ce privește neexecutarea sentinței definitive din 27 februarie 1997 și inadmisibilă pentru restul;

2. hotărăște, în unanimitate, că a fost încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1;

3. hotărăște, în unanimitate, că nu trebuie examinată în fond plângerea întemeiată pe art. 6 din Convenție;

4. hotărăște:

a) în unanimitate, că statul pârât trebuie să restituie reclamantei apartamentul nr. 27 în suprafață de 117,52 m² și terenul aferent în suprafață de 21,02 m², situat la

nr. 18 în strada Vasile Lascăr din București, în termen de 3 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 alin. 2 din Convenție;

b) în unanimitate, că în caz de nerestituire statul pârât trebuie să plătească reclamantei, în același termen de trei luni, 120.000 euro (unasutădouăzecimii euro) pentru prejudiciul material;

c) cu patru voturi contra trei, că statul pârât trebuie să plătească de asemenea reclamantei 2.000 euro (douămii euro) pentru prejudiciul moral ;

d) în unanimitate, că statul pârât trebuie să plătească de asemenea reclamantei 5.000 euro (cincimii euro) drept costuri și cheltuieli;

e) că la sumele menționate anterior trebuie adăugată orice sumă ce ar putea fi datorată cu titlu de impozit și că sumele respective vor fi convertite în lei noi românești (RON) la rata de schimb din ziua plății;

f) că, începând de la data expirării termenului amintit și până la momentul efectuării plății, suma va fi majorată cu o dobândă simplă, a cărei rată este egală cu rata dobânzii pentru facilitatea de credit marginal practică de Banca Centrală Europeană, la care se vor adăuga trei puncte procentuale.

5. Respinge cererea de acordare a unei satisfacții echitabile pentru rest.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la data de 25 octombrie 2007, în aplicarea [art. 77](#) alin. 2 și 3 din Regulament.

Bostjan M. Zupancic,

președinte

Stanley Naismith,

grefier adjunct

Subsemnata Mioara Cioranu, titulară a autorizației cu nr.2885 eliberată de Ministerul Justiției, certifică exactitatea acestei traduceri cu textul documentului din limba franceză, care a fost vizat de mine.